

Ukaz o proglašenju Zakona o slobodnom pristupu informacijama

Proglašavam **Zakon o slobodnom pristupu informacijama**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 27. decembra 2025. godine.

Broj: 01-009/25-2498/2

Podgorica, 29. decembar 2025. godine

Predsjednik Crne Gore,

Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 27. decembra 2025. godine donijela je

Zakon o slobodnom pristupu informacijama

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 160/2025 od 30.12.2025. godine, stupio je na snagu 7.1.2026, a primenjuje se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Pravo na pristup informacijama i ponovnu upotrebu informacija u posjedu organa vlasti ostvaruje se na način i po postupku propisanim ovim zakonom.

Načela i standardi

Član 2

Pristup informacijama u posjedu organa vlasti (u daljem tekstu: pristup informacijama) zasniva se na načelima slobodnog pristupa informacijama, transparentnosti rada organa vlasti, prava javnosti da zna, ravnopravnosti i jednakosti i ostvaruje se na nivou standarda koji su sadržani u potvrđenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i slobodama i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Informacija

Član 3

Informacija je svaka informacija koju posjeduje organ vlasti u obliku dokumenta, dijela dokumenta, podatka ili skupa podataka, u bilo kojoj formi (pisanoj, štampanoj, video, zvučnoj, elektronskoj i dr.), uključujući i njihove kopije, koju je organ vlasti sam pripremio, dobio od drugog organa ili trećeg lica, bez obzira na sadržinu, izvor (autora), vrijeme sačinjavanja ili sistem klasifikacije.

Sloboda pristupa informacijama

Član 4

Svako domaće i strano fizičko i pravno lice ima pravo na pristup informacijama, bez obaveze da navodi razloge i objašnjava interes traženja informacija.

Ponovna upotreba informacija

Član 5

Svako domaće i strano fizičko i pravno lice ima pravo na ponovnu upotrebu informacija u skladu sa ovim zakonom.

Ponovna upotreba informacija, u smislu ovog zakona, je upotreba informacija koje su u posjedu organa vlasti, u komercijalne i nekomercijalne namjene, osim razmjene informacija između organa vlasti za potrebe obavljanja nadležnosti, odnosno djelatnosti od javnog interesa.

Istraživački podaci koje posjeduju organi vlasti koji sprovode istraživačke aktivnosti biće stavljeni na raspolaganje za ponovnu upotrebu u skladu sa odredbama ovog zakona, kada se finansiraju javnim sredstvima i kada su istraživači, univerziteti ili organizacije koje sprovode istraživačke aktivnosti ili finansiraju istraživanja već učinili te podatke dostupnim javnosti putem institucionalnog ili tematskog repozitorijuma, u skladu sa propisima kojima se uređuje intelektualna svojina.

Dinamički podaci i skupovi podataka velike vrijednosti biće stavljeni na raspolaganje za ponovnu upotrebu bez naknade, u mašinski čitljivom formatu, putem interfejsa za programiranje aplikacija (API) i, ako je moguće, u obliku koji omogućava masovno preuzimanje.

Kada bi stavljanje dinamičkih podataka na raspolaganje za ponovnu upotrebu, odmah nakon prikupljanja tih podataka, premašilo finansijske ili tehničke mogućnosti organa vlasti i zahtijevalo nesrazmjeran napor, takvi dinamički podaci će biti stavljeni na raspolaganje za ponovnu upotrebu u vremenskom periodu ili podložni tehničkim vremenskim ograničenjima koja ne nanose neopravdanu štetu ekonomskom i društvenom potencijalu organa vlasti.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na ponovnu upotrebu informacija ne odnose se na sljedeće informacije koje su u posjedu organa vlasti, i to informacije:

- 1) za koje postoje zabrane ili ograničenja prava pristupa, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih zakona;
- 2) koje su nastale u vršenju poslova iz nadležnosti državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i organa lokalne uprave u svrhe koje ne spadaju u okvir obavljanja javnih djelatnosti, u skladu sa zakonom;
- 3) koje su nastale u vršenju poslova, odnosno djelatnosti drugih pravnih lica čiji je osnivač, suosnivač ili većinski vlasnik država ili lokalna samouprava i koje nastaju van okvira pružanja usluga od javnog interesa i u vezi sa aktivnostima, koje su direktno izložene konkurenciji;
- 4) organa koji pružaju usluge javnih medijskih servisa ili obavljaju radio-difuznu djelatnost, kao i njihovih uredništava i dopisništava.

Transparentnost rada

Član 6

Pristupom informacijama obezbjeđuje se transparentnost rada, podstiče efikasnost, djelotvornost, odgovornost i afirmiše integritet i legitimnost organa vlasti.

Pravo javnosti da zna

Član 7

Pristupom informacijama obezbjeđuje se da javnost zna informacije koje su u posjedu organa vlasti, u cilju vršenja demokratske kontrole vlasti i ostvarivanja ljudskih prava i sloboda.

Ravnopravnost i jednakost

Član 8

Organi vlasti dužni su da svakom fizičkom i pravnom licu omoguće pristup informacijama na ravnopravnoj osnovi i pod jednakim uslovima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Organi vlasti dužni su da svakom fizičkom i pravnom licu omoguće ponovnu upotrebu informacija uz istu naknadu i pod jednakim uslovima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Javni interes

Član 9

Pristup informacijama je od javnog interesa.

Pristup informacijama, odnosno ponovna upotreba informacija može se ograničiti samo iz razloga i u postupku propisanim ovim zakonom.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 10

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 11

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **organ vlasti** je državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave, organ lokalne uprave, ustanova, privredno društvo i drugo pravno lice čiji je osnivač, suosnivač ili većinski vlasnik država ili lokalna samouprava, kao i pravno lice, fizičko lice i preduzetnik koji vrši javna ovlaštenja, odnosno javnu službu ili upravljaju javnim fondom ili se većim dijelom finansiraju iz javnih prihoda;
- 2) **objavljivanje informacije** je omogućavanje sadržine informacije dostupnom;
- 3) **objelodanjivanje informacije** je saznanje sadržine informacije od strane podnosioca zahtjeva ili drugog lica koje nije zaposleno u organu vlasti u čijem se posjedu informacija nalazi;
- 4) **dan podnošenja** je dan kada je zahtjev ili drugi podnesak fizičkog ili pravnog lica primljen u organu vlasti;
- 5) **dan dostavljanja** je dan kada je rješenje ili drugi akt organa vlasti uručen podnosiocu zahtjeva;
- 6) **javni funkcioner** je lice koje taj status ima u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje korupcije;
- 7) **konvertovanje** je proces pretvaranja određenog zapisa - dokumenta iz štampane u elektronsku formu i obratno;
- 8) **mašinski čitljiv format** je format informacije strukturiran na način da softverska aplikacija može lako identifikovati, prepoznati i preuzeti podatke sadržane u tom dokumentu uključujući pojedinačne podatke i njihovu strukturu;
- 9) **otvoreni format** je format dokumenta koji je nezavisan od korišćene platforme i dostupan javnosti bez ograničenja koje bi spriječilo ponovnu upotrebu informacija;
- 10) **otvoreni standard** je standard u pisanom obliku koji detaljno određuje specifikacije zahtjeva za osiguravanje interoperabilnosti softvera;
- 11) **metapodatak** je informacija o izvoru podatka, odnosno podatak o drugom podatku u digitalnom obliku;
- 12) **anonimizacija** podrazumijeva proces promjene informacija u anonimne informacije, koje se ne odnose na identifikovano ili fizičko lice koje se može identifikovati ili proces pretvaranja ličnih podataka u anonimne, na način da subjekat podataka više nije prepoznatljiv ili se ne može identifikovati;
- 13) **dinamički podaci** podrazumijevaju informacije u digitalnom obliku, koje podliježu čestim ili ažuriranjima u realnom vremenu, posebno zbog njihove nestabilnosti ili brzog zastarijevanja, a naročito senzorski generisane podatke;
- 14) **istraživački podaci** predstavljaju informacije u digitalnom obliku, osim naučnih publikacija, koje se prikupljaju ili proizvode u toku naučno- istraživačkih aktivnosti i koriste se kao dokaz u istraživačkom procesu ili se obično prihvataju u istraživačkoj zajednici po potrebi za potvrđivanje rezultata istraživanja;
- 15) **skupovi podataka velike vrijednosti** predstavljaju informacije čija je ponovna upotreba povezana sa značajnim prednostima za društvo, životnu sredinu i privredu, posebno zbog svoje podobnosti za stvaranje usluga sa dodatnom vrijednošću, aplikacija i novih, kvalitetnih i pristojnih poslova, kao i broja potencijalnih korisnika usluga i aplikacija, koje se zasnivaju na tim grupama podataka, uključujući i geoprostorne podatke, meteorološke podatke, statističke podatke, podatke o zaštiti životne sredine, podatke o privrednim društvima, podatke o mobilnosti;
- 16) **razuman povraćaj ulaganja** predstavlja procenat ukupne naknade, pored toga što je potrebno da se nadoknade prihvatljivi troškovi, koji ne premašuju pet procentnih poena više od fiksne kamatne stope Evropske centralne banke.

II. PRISTUP INFORMACIJAMA I PONOVA UPOTREBA INFORMACIJA

Pristup informacijama odnosno ponovna upotreba informacija

Član 12

Pristup informacijama, odnosno ponovna upotreba informacija obuhvata pravo traženja i primanja informacija, bez obzira na svrhu i podatke koji su u njima sadržani.

Vodič za pristup informacijama

Član 13

Organ vlasti dužan je da sačini, objavi na svojoj internet stranici i redovno ažurira vodič za pristup informacijama u svom posjedu (u daljem tekstu: vodič za pristup informacijama).

Vodič za pristup informacijama sadrži katalog vrsta dokumenata, javnih registara i javnih evidencija, poštansku adresu i adresu za prijem elektronske pošte za podnošenje zahtjeva, kontakt telefon, podatke o licu zaduženom za obezbjeđivanje primjene ovog zakona u organu vlasti (u daljem tekstu: službenik za pristup informacijama), troškovima pristupa informacijama, informacije o načinu zaštite prava na pristup informacijama, podatke o ponovnoj upotrebi informacija i druge podatke koji su od značaja za ostvarivanje pristupa informacijama koje posjeduje organ vlasti.

Organ vlasti dužan je da vodič za pristup informacijama ažurira najmanje jednom godišnje, odnosno u roku od 30 dana od dana promjene vrsta informacija u njegovom posjedu i podataka od značaja za pristup informacijama.

Organ vlasti je dužan da omogućiti pristup informaciji koju posjeduje, iako vodič za pristup informacijama ne sadrži tu informaciju.

Organ vlasti dužan je da odredi službenika za pristup informacijama, kao i jedno ili više lica koje će ga zamjenjivati u slučaju njegovog odsustva.

Službenik za pristup informacijama priprema i objavljuje vodič za pristup informacijama, obezbjeđuje objavljivanje informacija iz člana 14 ovog zakona, postupa i preduzima upravne radnje u postupcima povodom zahtjeva za pristup informacijama i zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija, dostavlja podatke u informacioni sistem iz člana 46 ovog zakona, pruža pomoć podnosiocima zahtjeva, sarađuje sa nadležnim organima i obavlja druge poslove u svrhu primjene ovog zakona.

Proaktivni pristup informacijama

Član 14

Organ vlasti dužan je da na svojoj internet stranici, na određenom i lako dostupnom mjestu, u mašinski čitljivom i otvorenom formatu, objavi:

- 1) vodič za pristup informacijama i obrasce zahtjeva za pristup informacijama i zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija;
- 2) javne registre i javne evidencije (koje su saglasno propisima javno dostupne) kao i spisak svih registara i evidencija koje vodi;
- 3) informacije o javnim uslugama koje pruža, sa vidljivim i lako dostupnim uputstvima o načinu ostvarivanja pristupa tim uslugama elektronskim putem i vezi sa informacionim sistemom ili mejlom preko kojeg se ostvaruje pristup uslugama;
- 4) zakone i druge propise koji se odnose na oblast rada iz nadležnosti tog organa;
- 5) program i planove rada;
- 6) izvještaje i druga dokumenta o radu i stanju u oblastima rada iz nadležnosti tog organa;
- 7) tekstove nacrtu zakona, drugih propisa i strateških dokumenata koji su na javnoj raspravi, tekstove predloga i usvojenih zakona, drugih propisa, strateških dokumenata, planova i programa za njihovo sprovođenje, kao i mišljenja eksperata dostavljenih u formi zvaničnog dokumenta;
- 8) akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sa šemom radnih mjesta (organogram) i spisak zaposlenih sa njihovim zvanjima, kao i sve izmjene i dopune akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sa ažuriranim spiskovima zaposlenih;
- 9) spisak javnih funkcionera, odnosno članova organa upravljanja sa iznosima njihovih zarada i drugih naknada i primanja u vezi sa vršenjem javne funkcije;
- 10) spisak menadžera i rukovodilaca sa iznosima njihovih zarada i drugih naknada i primanja u vezi sa vršenjem javne službe ili djelatnosti;
- 11) informacije o obrazovanim radnim grupama i komisijama, sa spiskovima članova, zadacima, rokovima za njihovo izvršenje, periodom na koji su obrazovane i iznosima naknada članovima;
- 12) informacije o sjednicama kolegijalnih organa, uključujući najave održavanja (vrijeme i mjesto), dnevni red u cjelosti i eventualne dopune dnevnog reda, nazive tačaka o kojima se raspravlja u dijelu sjednice koja nije otvorena za javnost, kao i informaciju o mogućnosti praćenja rada (prenos, snimak, prisustvo i sl.) ;
- 13) budžet i finansijski plan ili drugi dokument kojim je utvrđen godišnji i višegodišnji plan raspolaganja primicima i izdacima, kao i izvještaje o izvršenju budžeta, finansijskog plana ili drugog dokumenta sa revizorskim izvještajem ako postoji;
- 14) informacije o primicima i izdacima, uključujući:
 - informacije o postupcima javnih nabavki (ugovori o javnim nabavkama i aneksi, izvještaji o sprovedenim javnim nabavkama, kao i druge informacije u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke),
 - informacije o dodjeli bespovratnih sredstava, subvencija, kredita, sponzorstva i donacija (kvartalni izvještaji, datum transakcije, iznos, podaci o primaocu, svrha dodjele i odluke na osnovu koje se vrše isplate),
 - informacije o pojedinačnim plaćanjima prema fizičkim i pravnim licima (kvartalni izvještaji, datum transakcije, iznos, podaci o primaocu, svrha plaćanja), osim informacija kojima je pristup ograničen u skladu sa ovim zakonom;
- 15) zahtjeve za pristup informacijama, rješenja kojima je odobren pristup u potpunosti ili djelimično i informacije kojima je po zahtjevima pristup odobren.

Organ vlasti dužan je da informacije iz stava 1 ovog člana objavi, odnosno ažurira u roku od osam dana od dana njihovog sačinjavanja ili donošenja, odnosno usvajanja, osim informacija iz stava 1 tač. 13 i 14 ovog člana, koje je dužan da objavi, odnosno ažurira u roku od 30 dana od dana isteka perioda za koji se izvještaj odnosi.

Organ vlasti može na svojoj internet stranici objaviti i druge informacije koje nijesu obuhvaćene stavom 1 ovog člana.

Prilikom objavljivanja informacija, organ vlasti dužan je da na odgovarajući način zaštititi lične podatke koji su od značaja za privatnost i podatke koji su označeni stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom.

Objavljivanje informacija u otvorenom formatu

Član 15

Organ vlasti dužan je da informacije za ponovnu upotrebu objavljuje u otvorenom formatu, na portalu otvorenih podataka koji čini jedinstveni portal i centralnu tačku pristupa organima vlasti, i dostupan je korisnicima 24 časa dnevno sedam dana u nedjelji.

Organ vlasti dužan je da, na način koji omogućava lako pretraživanje, informacije iz stava 1 ovog člana objavi zajedno sa metapodacima, u mašinski čitljivom i otvorenom formatu, u skladu sa otvorenim standardima.

Organ državne uprave nadležan za pristup informacijama u posjedu organa vlasti (u daljem tekstu: Ministarstvo) upravlja portalom otvorenih podataka i prati objavljivanje informacija iz st. 1 i 2 ovog člana.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, biblioteke, muzeji i arhivi mogu uspostavljati posebne portale preko kojih se obezbjeđuje ponovna upotreba posebnih vrsta informacija u njihovom posjedu.

Način objavljivanja informacija u otvorenom formatu propisuje Ministarstvo.

Pristup informacijama na zahtjev

Član 16

Organ vlasti dužan je da fizičkom i pravnom licu koje traži pristup informaciji omogući pristup informaciji ili njenom dijelu koju posjeduje, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Ograničenja pristupa informacijama

Član 17

Organ vlasti može da ograniči pristup informaciji ili dijelu informacije nakon sprovođenja testa štetnosti i javnog interesa u skladu sa članom 19 ovog zakona, ako je to u interesu:

1) zaštite privatnosti od objelodanjivanja podataka propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, osim podataka koji se odnose na:

- javne funkcionere, kao i lica za koja je javni funkcioner dužan da, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprečavanje korupcije, podnese izvještaj o prihodima i imovini,
- sredstva dodijeljena iz javnih prihoda u koja ne spadaju sredstva za socijalna primanja, zdravstvenu zaštitu i zaštitu od nezaposlenosti;

2) bezbjednosti, odbrane, vanjske, monetarne i ekonomske politike Crne Gore, koja je označena odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka;

3) istrage i gonjenja izvršilaca krivičnih djela, radi zaštite od objelodanjivanja podataka koji se odnose na:

- sprečavanje izvršenja krivičnog djela,
- prijavljivanje krivičnog djela i njegovog izvršioca,
- sadržinu preduzetih radnji u izviđaju, istrazi i krivičnom postupku,
- dokaze prikupljene izviđajem i istragom,
- mjere tajnog nadzora,
- zaštićenog svjedoka i svjedoka saradnika;

4) vršenja službene dužnosti, radi zaštite od objelodanjivanja podataka koji se odnose na:

- planiranje inspekcijske kontrole i nadzora od strane organa vlasti,
- konsultacije unutar i između organa vlasti u vezi sa utvrđivanjem stavova radi pripreme službenog dokumenta, odnosno donošenja odluke;

5) zaštite trgovinskih i drugih ekonomskih interesa od objavljivanja podataka koji se odnose na zaštitu konkurencije i poslovnu tajnu u vezi sa pravom intelektualne svojine;

6) zaštite prava intelektualne svojine u skladu sa zakonom, osim u slučajevima kada je autor, odnosno vlasnik dao svoj pristanak, ako je izrada autorskog ili srodnog djela plaćena od strane organa vlasti ili je na drugi način vezana za potrošnju javnih sredstava;

7) zaštite poreske tajne u skladu sa zakonom, osim ako je poreski obveznik organ vlasti, javni funkcioner, kao i lice za koje je javni funkcioner dužan da, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprečavanje korupcije, podnese izvještaj o prihodima i imovini.

8) zaštite životne sredine od objelodanjivanja podataka koji se odnose na područja zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta, ako bi njihovo objelodanjivanje moglo negativno uticati na životnu sredinu;

9) zaštite povjerljivih individualnih statističkih podataka o izvještajnim jedinicama i njihovo korišćenje isključivo u statističke svrhe.

10) stranke u sudskim, upravnim i drugim zakonom propisanim postupcima, kojima je pristup informacijama iz tih postupaka utvrđen propisom;

11) informacije koje predstavljaju obavještajno-bezbjednosne podatke koji se prikupljaju, obrađuju, koriste, razmjenjuju, čuvaju i štite u skladu sa zakonima kojima se uređuje rad organa koji čine obavještajno-bezbjednosni sektor;

12) informacije međunarodne organizacije ili druge države koje su označene odgovarajućim stepenom tajnosti, a koje organ vlasti razmjenjuje u okviru saradnje sa međunarodnim organizacijama ili drugim državama iz oblasti bezbjednosti i odbrane.

13) informacije koje se odnose na sprovođenje misija i zadataka Vojske Crne Gore;

Trajanje ograničenja

Član 18

Ograničenje pristupa informaciji radi zaštite privatnosti i informaciji koja sadrži podatke o zaštićenom svjedoku i svjedoku saradniku traje 70 godina od njenog nastanka i najmanje 20 godina od smrti lica na koje se odnosi, osim ako lice na koje se informacija odnosi ili njegov bračni ili vanbračni supružnik ili partner u zajednici života lica istog pola, djeca ili roditelji poslije njegove smrti pristanu da se informacija ranije objavi.

Ograničenje pristupa informaciji radi bezbjednosti, odbrane, vanjske, monetarne i ekonomske politike Crne Gore, koja je označena odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, može trajati do isteka rokova određenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Ograničenje pristupa informaciji radi istrage i gonjenja izvršilaca krivičnih djela može trajati najduže do okončanja postupka.

Ograničenje pristupa informaciji radi vršenja službene dužnosti može trajati do pripreme službenog dokumenta, odnosno donošenja odluke i verifikacije zapisnika sa sjednice kolegijalnog organa.

Ograničenje pristupa informaciji zbog razloga iz člana 17 stav 1 tač. 5 do 9 ovog zakona može trajati dok postoje razlozi za ograničenje pristupa informaciji, odnosno do isteka roka propisanog zakonom.

Test štetnosti i javnog interesa

Član 19

Pristup informaciji ili njenom dijelu može se ograničiti ako je to neophodno u demokratskom društvu i ograničiće se u mjeri u kojoj je to proporcionalno cilju koji se štiti, ako se na osnovu brižljive ocjene svih okolnosti u svakom pojedinačnom slučaju utvrdi da bi objelodanjivanje informacije prouzrokovalo ozbiljne i izvjesne štetne posljedice po interese iz člana 17 ovog zakona, a koje su većeg značaja od javnog interesa za objelodanjivanjem informacije, osim ako postoji preovlađujući javni interes iz člana 20 ovog zakona.

Test štetnosti i javnog interesa sadrži pregled razloga za omogućavanje pristupa informaciji u javnom interesu i razloga za ograničenje pristupa informaciji zbog štetnosti za zaštićene interese, procjenu odnosa tih interesa i zaključak o tome koji je interes prevagnuo i zbog čega.

Test štetnosti i javnog interesa sprovodi organ vlasti prilikom odlučivanja po zahtjevu za pristup informaciji.

Prilikom odbijanja zahtjeva za pristup informaciji, organ vlasti mora da obrazloži na koji način bi pristup informaciji mogao ozbiljno i izvjesno štetno uticati na interes iz člana 17 ovog zakona, navede rok trajanja ograničenja pristupa informaciji u skladu sa članom 18 ovog zakona i navede postoje li razlozi za preovlađujući javni interes iz člana 20 ovog zakona.

Preovlađujući javni interes

Član 20

Preovlađujući javni interes za objelodanjivanjem informacije ili njenog dijela postoji kada tražena informacija sadrži podatke koji mogu ukazati na:

1) korupciju, nezakonitost, odnosno nepoštovanje propisa, nejednako postupanje prema građanima, odgovornost javnog funkcionera ili organa vlasti, nezakonito dobijanje, korišćenje i trošenje sredstava iz javnih prihoda ili zloupotrebu ovlašćenja u vršenju javne funkcije;

2) sumnju da je izvršeno krivično djelo ili postojanje razloga za pobijanje sudske odluke;

3) ugrožavanje javne bezbjednosti;

4) ugrožavanje života;

5) ugrožavanje javnog zdravlja;

6) ugrožavanje životne sredine;

7) informacije koje se odnose na velike projekte od posebnog značaja za Crnu Goru, lokalnu samoupravu i građane, kao što su veliki infrastrukturni, energetske i drugi projekti, a posebno ako se grade u zaštićenim oblastima.

Organ vlasti dužan je da omogući pristup informaciji ili dijelu informacije u slučajevima iz člana 17 ovog zakona kada postoji preovlađujući javni interes za njeno objelodanjivanje.

III. POSTUPAK ZA PRISTUP INFORMACIJAMA I PONOVNOM UPOTREBU INFORMACIJA

Pokretanje postupka

Član 21

Postupak za pristup informaciji pokreće se na pisani ili usmeni zahtjev lica koje traži pristup informaciji.

Jednim zahtjevom može se tražiti pristup više informacija.

Pisani zahtjev za pristup informaciji podnosi se organu vlasti neposrednom predajom, dostavljanjem zahtjeva poštom, faksom ili u elektronskom obliku u skladu sa propisima o elektronskoj upravi.

Usmeni zahtjev za pristup informaciji podnosi se organu vlasti neposredno na zapisnik, a organ vlasti je dužan da taj

zahtjev primi bez odlaganja.

Organ vlasti dužan je da podnosiocu zahtjeva izda ili dostavi odgovarajući dokaz da je primio zahtjev za pristup informaciji.

Sadržina zahtjeva

Član 22

Zahtjev za pristup informaciji treba da sadrži:

- 1) naziv informacije ili podatke na osnovu kojih se ona može identifikovati;
- 2) način na koji se želi ostvariti pristup informaciji;
- 3) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime, prezime i adresa fizičkog lica, odnosno naziv i adresa sjedišta pravnog lica ili posebna adresa za dostavljanje pošte), odnosno njegovom zastupniku, predstavniku ili punomoćniku, koji su potrebni za donošenje rješenja.

Zahtjev za ponovnu upotrebu informacija, pored podataka iz stava 1 ovog člana, sadrži informacije koje podnosilac zahtjeva želi da koristi za ponovnu upotrebu, format i način na koji želi da primi informacije, kao i namjenu korišćenja informacija (komercijalna ili nekomercijalna namjena).

Podnosilac zahtjeva može da u zahtjevu navede i druge podatke za koje smatra da su od značaja za ostvarivanje pristupa traženoj informaciji.

Zahtjev za pristup informaciji i zahtjev za ponovnu upotrebu informacija podnose se na obrascima koje utvrđuje nezavisni nadzorni organ nadležan za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama (u daljem tekstu: Agencija) i objavljuje na svojoj internet stranici.

Organ vlasti dužan je da postupi i po zahtjevu koji nije podnijen na obrascu iz stava 4 ovog člana.

Zahtjevom za pristup informaciji ne smatra se traženje uputstava, izrađivanja analiza, odgovora na pitanja koji se ne odnose na postojeće informacije i podatke u posjedu organa vlasti i mišljenja u vezi primjene zakona, a koji od organa vlasti zahtijevaju sačinjavanje nove informacije koja ne postoji u trenutku odlučivanja po zahtjevu.

U slučaju da se zahtjevom za pristup informaciji traže uputstva, izrađivanje analiza, odgovora i mišljenja u smislu stava 6 ovog člana, organ vlasti dužan je da podnosioca zahtjeva uputi na koji način može da ostvari svoje pravo.

Pomoć podnosiocu zahtjeva

Član 23

Organ vlasti dužan je da, u skladu sa svojim nadležnostima, pomaže podnosiocu zahtjeva da ostvari pristup traženoj informaciji.

Ako je zahtjev za pristup informaciji, odnosno zahtjev za ponovnu upotrebu informacija nepotpun ili nerazumljiv zbog čega se po njemu ne može postupiti, organ vlasti dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva, pozove podnosioca zahtjeva da, u roku od osam dana od dana prijema poziva, otkloni nedostatke, uputi ga kako nedostatke da otkloni i upozori ga da će ako to ne učini njegov zahtjev biti odbijen.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, rok za rješavanje počinje da teče od dana podnošenja ispravljenog zahtjeva.

Ako organ vlasti nije u posjedu tražene informacije dužan je da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana od prijema zahtjeva, ako zna koji je organ nadležan za postupanje po zahtjevu za pristup informaciji, uputi zahtjev nadležnom organu vlasti i da o tome obavijesti podnosioca zahtjeva.

Načini pristupa informaciji

Član 24

Podnosilac zahtjeva za pristup informaciji, odnosno zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija ima pravo da izabere način na koji želi da ostvari pristup traženoj informaciji, i to:

- 1) neposrednim uvidom u original ili kopiju informacije u prostorijama organa vlasti;
- 2) prepisivanjem ili skeniranjem informacije od strane podnosioca zahtjeva u prostorijama organa vlasti.
- 3) dostavljanjem kopije ili skenirane informacije podnosiocu zahtjeva od strane organa vlasti, neposredno, putem pošte ili elektronskim putem.

Organ vlasti dužan je da omogući pristup informaciji na način iz stava 1 ovog člana za koji se podnosilac zahtjeva opredijelio, osim ako zahtijevani način pristupa tehnički nije moguć.

Ako zahtijevani način pristupa informaciji tehnički nije moguć, organ vlasti će u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva pozvati podnosioca zahtjeva da se opredijeli za drugi način pristupa informaciji.

Ako se pristup informaciji ostvaruje u prostorijama organa vlasti, organ vlasti uz prethodnu konsultaciju sa podnosiocem zahtjeva, određuje rok i vrijeme u kojima se pristup može ostvariti, pri čemu podnosiocu zahtjeva obezbjeđuje dovoljno vremena za ostvarivanje prava na pristup informaciji.

Radi omogućavanja pristupa informacijama na način koji podnosilac zahtjeva želi, organ vlasti dužan je da, kada je to moguće i primjereno, izvrši konvertovanje postojećeg formata informacije u elektronsku, odnosno analognu formu (skeniranje, kopiranje).

Način pristupa javnim registrima i javnim evidencijama

Član 25

Pristup javnom registru i javnoj evidenciji omogućava se neposredno na osnovu pisanog ili usmenog zahtjeva, bez donošenja rješenja, uvidom u taj registar, odnosno evidenciju u prostoriji organa vlasti.

Organ vlasti je dužan da podnosiocu zahtjeva omogući uvid u javni registar i javnu evidenciju, u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva i da o tome sačini službenu zabilješku.

Uslovi za ponovnu upotrebu informacija

Član 26

Organ vlasti je dužan da podnosiocu zahtjeva dostavi tražene informacije, bez ograničenja, u otvorenom formatu, u skladu sa standardnim otvorenim licencama, radi ponovne upotrebe.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ vlasti može da utvrdi sljedeće posebne uslove pod kojima se dozvoljava ponovna upotreba informacija, i to da:

- 1) sadržaj informacija, uključujući i metapodatke, nije izmijenjen i da smisao informacija nije iskrivljen;
- 2) je naveden izvor, vrijeme nastanka i sticanje informacija;
- 3) je naveden datum posljednjeg ažuriranja informacija;
- 4) informacije sadrže lične podatke, posebnu svrhu ili svrhe za koje je ponovno korišćenje informacija moguće.

Dozvole za ponovnu upotrebu informacija iz stava 2 ovog člana ne ograničavaju ponovnu upotrebu informacija, niti konkurenciju na tržištu i ne sadrže uslove koji su diskriminatorni za iste ili slične vrste informacija ili za komercijalne ili nekomercijalne svrhe.

Organ vlasti je dužan da na svojoj internet stranici objavi dozvole kojima uređuje uslove za ponovnu upotrebu informacija.

Vrste i sadržaj dozvola kojima se uređuju uslovi za ponovnu upotrebu informacija, u skladu sa standardnim otvorenim licencama, propisuje Ministarstvo.

Način pristupa informacijama licima sa invaliditetom

Član 27

Licu sa invaliditetom omogućava se pristup informaciji na način i u obliku koji odgovara njegovoj mogućnosti i potrebama.

Način pristupa dijelu informacije

Član 28

Ako je dijelu informacije pristup ograničen, u skladu sa članom 17 ovog zakona, organ vlasti dužan je da omogući pristup informaciji dostavljanjem njene kopije podnosiocu zahtjeva, nakon brisanja dijela informacije kojem je pristup ograničen.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, na dijelu informacije kojem je pristup ograničen stavlja se napomena „izvršeno brisanje” i daje obavještenje o obimu izvršenog brisanja (redova, pasusa i stranica).

Brisanje dijela informacije vrši se na način kojim se ne može uništiti ili oštetiti tekst, odnosno sadržina informacije.

Nadležni organ vlasti

Član 29

Za rješavanje po zahtjevu za pristup informaciji nadležan je organ vlasti u čijem posjedu se nalazi tražena informacija, bez obzira da li je taj organ sačinio informaciju.

Pravno lice, fizičko lice i preduzetnik koje se, u smislu člana 11 stav 1 tačka 1 ovog zakona, smatra organom vlasti zbog vršenja javnih ovlašćenja ili upravljanja javnim fondom, dužni su da omoguće pristup informacijama u svom posjedu, koje su u vezi sa vršenjem javnog ovlašćenja ili upravljanjem javnim fondom.

Po zahtjevu za pristup informaciji koja sadrži podatak koji je označen odgovarajućim stepenom tajnosti rješava organ vlasti koji je odredio tajnost podatka.

Ako je zahtjev iz stava 3 ovog člana primio organ vlasti koji nije odredio tajnost podataka, dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema, dostavi zahtjev organu koji je odredio tajnost podataka i o tome obavijesti podnosioca zahtjeva.

Obavještenje o javno objavljenoj informaciji

Član 30

Ako je informacija koja se zahtjevom traži već objavljena u skladu sa članom 14 ovog zakona, organ vlasti će bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva, obavijestiti podnosioca zahtjeva o mjestu na internet stranici ili portalu na kojem je informacija objavljena.

Pravila postupka

Član 31

Organ vlasti rješava po zahtjevu za pristup informaciji, odnosno zahtjevu za ponovnu upotrebu informacija u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

U postupku po zahtjevu iz stava 1 ovog člana rješenje se donosi bez izjašnjavanja stranke o rezultatima ispitnog postupka.

Isključiva prava u postupku za ponovnu upotrebu informacija

Član 32

Organ vlasti ne smije ugovorom, drugim sporazumom ili odlukom da dozvoli podnosiocu zahtjeva ponovnu upotrebu informacija koja bi spriječila ponovnu upotrebu takvih informacija od strane drugih korisnika.

Ako obavljanje nadležnosti odnosno djelatnosti zahtjeva ograničavanje ponovne upotrebe informacija od strane drugih korisnika, organ vlasti može sa podnosiocem zahtjeva da zaključi ugovor kojim se daje isključivo pravo na ponovnu upotrebu tih informacija.

Ugovor iz stava 2 ovoga člana, po pravilu, se zaključuje na period do tri godine ili na period do deset godina, ako se to isključivo pravo odnosi na digitalizaciju informacija u oblasti kulture.

Ugovor iz stava 2 ovog člana, organ vlasti dužan je da dostavi Agenciji, u roku od 15 dana od dana zaključivanja, odnosno donošenja.

Agencija provjerava opravdanost razloga za dodjeljivanje isključivog prava iz stava 3 ovog člana, najmanje jednom u tri godine, odnosno deset godina, ako se isključivo pravo odnosi na digitalizaciju informacija iz oblasti kulture.

Ugovor iz stava 2 ovog člana za koji Agencija smatra da postoji opravdanost razloga u smislu stava 5 ovog člana, organ vlasti objavljuje na svojoj internet stranici, najmanje dva mjeseca prije stupanja na snagu.

Organ vlasti dužan je da najmanje jednom godišnje vrši procjenu kontinuiranog postojanja osnova za zaključivanje ugovora iz stava 2 ovog člana.

Ako na osnovu procjene iz stava 7 ovog člana organ vlasti utvrdi da su razlozi za zaključivanje ugovora iz stava 2 prestali, odmah će raskinuti taj ugovor.

Rezultat procjene iz stava 7 ovog člana organ vlasti objavljuje na svojoj internet stranici, u roku od 15 dana od dana završetka te procjene.

Ministarstvo će propisati detaljan metod sprovođenja procjene iz stava 7 ovog člana.

Odbijanje zahtjeva

Član 33

Organ vlasti odbije zahtjev za pristup informaciji, ako:

- 1) se zahtjevom traži sačinjavanje nove informacije u smislu člana 22 stav 6 ovog zakona;
- 2) podnositelj zahtjeva ne otkloni nedostatke u skladu sa članom 23 stav 2 ovog zakona;
- 3) se nakon sprovođenja testa štetnosti i javnog interesa u skladu sa članom 19 ovog zakona utvrdi da je potrebno ograničiti pristup informaciji zbog nekog od razloga iz člana 17 ovog zakona;
- 4) je podnosiocu zahtjeva bio omogućen pristup istoj informaciji u posljednjih 90 dana prije podnošenja zahtjeva za pristup informaciji; ili

5) organ ne posjeduje informaciju i ne može utvrditi koji organ vlasti je u posjedu tražene informacije.

Organ vlasti odbije zahtjev za ponovnu upotrebu informacija, ako:

- 1) se zahtjevom traži sačinjavanje nove informacije u smislu člana 22 stav 6 ovog zakona;
- 2) postupanje po zahtjevu podrazumijeva ili zahtjeva nastavak izrade ili čuvanje informacije radi ponovne upotrebe;
- 3) je pristup informaciji ograničen u skladu sa čl. 17 i 18 ovog zakona;
- 4) podnositelj zahtjeva ne otkloni nedostatke u skladu sa članom 23 stav 2 ovog zakona;
- 5) organ ne posjeduje informaciju i ne može da utvrdi koji organ vlasti je u posjedu tražene informacije;
- 6) su predmet ponovne upotrebe statistički povjerljive informacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje zvanična statistika;
- 7) za ponovnu upotrebu informacije podnositelj zahtjeva mora da dokaže postojanje posebnog pravnog interesa;
- 8) su predmet ponovne upotrebe dijelovi informacije koji sadrže samo logotipe, grb ili oznaku;
- 9) su predmet ponovne upotrebe informacije koje su u posjedu obrazovnih i naučnoistraživačkih ustanova, kao što su

škole i univerziteti, organizacije osnovane u svrhu prenosa rezultata istraživanja, osim informacija u posjedu biblioteka ustanova visokog obrazovanja;

10) su predmet ponovne upotrebe informacije koje posjeduju ustanove kulture, osim biblioteka, muzeja i arhiva;

11) se ponovnom upotrebom informacije povređuje pravo intelektualne svojine; ili

12) te informacije nijesu nastale u okviru djelovanja organa vlasti od kojeg se traže.

Ako organ vlasti odbije zahtjev za ponovnu upotrebu informacija zbog zaštite prava intelektualne svojine, dužan je da obavijesti podnosioca zahtjeva o nosiocu prava intelektualne svojine, ako je poznat, odnosno nosiocu licence od kojeg je organ vlasti dobio tu informaciju.

Rješavanje o zahtjevu

Član 34

Po zahtjevu za pristup informaciji, odnosno zahtjevu za ponovnu upotrebu informacija, osim u slučaju iz člana 25 ovog zakona i stava 8 ovog člana, organ vlasti odlučuje rješenjem, kojim dozvoljava pristup traženoj informaciji ili njenom dijelu, odnosno ponovnu upotrebu informacija ili zahtjev odbija.

Rješenjem kojim se dozvoljava pristup informaciji ili njenom dijelu određuju se:

1) način na koji se dozvoljava pristup informaciji;

2) rok za ostvarivanje pristupa;

3) troškovi postupka.

Rješenje kojim se dozvoljava ponovna upotreba informacija, pored podataka iz stava 2 ovog člana, može da sadrži i vrstu dozvole u skladu sa članom 26 ovog zakona.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, dozvola za ponovnu upotrebu informacija dostavlja se u prilogu rješenja kojim se dozvoljava ponovna upotreba informacija.

Ako lice koje traži pristup informaciji ili ponovnu upotrebu informacija podnese više zahtjeva koji se zasnivaju na istom ili sličnom činjeničnom stanju i na istom pravnom osnovu, organ vlasti o zahtjevima može riješiti jednim rješenjem.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, rokovi iz člana 35 ovog zakona računaju se od dana podnošenja prvog zahtjeva.

Kada odbija zahtjev za pristup informaciji zbog razloga iz člana 33 stav 1 tač. 1, 4 i 5 ovog zakona, organ vlasti donosi rješenje sa skraćenim obrazloženjem.

Kada organ vlasti utvrdi da je zahtjevu za pristup informaciji potrebno u cjelosti udovoljiti, a ne postoje razlozi za ograničenje iz člana 17 ovog zakona, dostaviće podnosiocu zahtjeva tačnu i potpunu informaciju bez donošenja rješenja i bez naplate troškova iz člana 37 ovog zakona.

Rok za rješavanje o zahtjevu

Član 35

Organ vlasti dužan je da o zahtjevu za pristup informaciji, odnosno ponovnu upotrebu informacija donese rješenje i dostavi ga podnosiocu zahtjeva bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Ako se pristup informaciji traži radi zaštite života ili slobode lica ili se traži informacija koja se odnosi na ugrožavanje ili zaštitu zdravlja stanovništva ili životne sredine, a naročito informacija o emisijama u životnu sredinu, organ vlasti dužan je da rješenje o zahtjevu donese i dostavi ga podnosiocu zahtjeva u roku od 48 časova od časa podnošenja zahtjeva.

Rok od 15 dana iz stava 1 ovog člana organ vlasti može produžiti za osam dana, ako:

1) se traži pristup izuzetno obimnoj informaciji;

2) treba sprovesti test štetnosti i javnog interesa u skladu sa članom 19 ovog zakona;

3) pronalaženje tražene informacije zahtijeva pretraživanje većeg broja informacija, zbog čega se značajno otežava redovni rad organa vlasti.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, organ vlasti dužan je da, u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva, u pisanoj formi, obavijesti podnosioca zahtjeva o produženju roka za rješavanje po zahtjevu i razlozima za produženje roka.

Rok za izvršenje rješenja

Član 36

Organ vlasti dužan je da izvrši rješenje kojim se dozvoljava pristup informaciji dostavljanjem tačne i potpune informacije ili njenog dijela, u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja podnosiocu zahtjeva, odnosno u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka, ako su ti troškovi određeni rješenjem.

Troškovi postupka

Član 37

Na zahtjev za pristup informaciji ne plaća se taksa.

Podnosilac zahtjeva snosi troškove postupka za pristup informaciji koji se odnose na stvarne troškove organa vlasti radi kopiranja, skeniranja i dostavljanja tražene informacije, u skladu sa propisom Vlade Crne Gore.

Propisom iz stava 2 ovog člana mogu se utvrditi posebni troškovi za pristup informacijama u arhivima, bibliotekama i muzejima koje predstavljaju arhivsku ili bibliotečku građu, odnosno muzejski materijal.

Ako je podnosilac zahtjeva lice sa invaliditetom i lice u stanju socijalne potrebe, troškove postupka za pristup informaciji snosi organ vlasti.

Troškovi postupka iz stava 2 ovog člana plaćaju se prije omogućavanja pristupa informaciji.

Ako podnosilac zahtjeva ne dostavi dokaz da je uplatio troškove postupka u utvrđenom iznosu, organ vlasti mu neće omogućiti pristup traženoj informaciji.

Podnosilac zahtjeva ne snosi troškove za pristup informaciji za koju je utvrđeno da je organ vlasti nije objavio u skladu sa članom 14 stav 1 ovog zakona.

Dodatni troškovi

Član 38

Organ vlasti može da naplati podnosiocu zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija stvarne troškove reprodukcije, pružanja i dostavljanja informacija, anonimizacije ličnih podataka i preduzimanje mjera za zaštitu povjerljivih komercijalnih informacija, kao i ponovnu upotrebu skupova podataka velike vrijednosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, sljedeći organi vlasti mogu podnosiocu zahtjeva naplatiti naknadu za ponovnu upotrebu informacija, koja prelazi iznos troškova iz stava 1 ovog člana, i to:

- 1) biblioteke, uključujući univerzitetske biblioteke, muzeji i arhivi;
- 2) organi vlasti koji su obavezni da ostvaruju prihode, kako bi pokrili značajan dio svojih troškova u vezi sa vršenjem poslova, odnosno djelatnosti;
- 3) pravno lice, fizičko lice i preduzetnik koji vrši javna ovlašćenja, odnosno javnu službu ili upravljaju javnim fondom ili se većim dijelom finansiraju iz javnih prihoda.

Ukupan godišnji prihod organa vlasti ostvaren od naknada naplaćenih u skladu sa stavom 2 ovog člana, ne može biti veći od troškova proizvodnje, kopiranja, distribucije, anonimizacije ličnih podataka, preduzimanja mjera zaštite komercijalnih povjerljivih informacija, kao i razumnog povraćaja njihovog ulaganja.

Organi vlasti iz stava 2 ovog člana dužni su da redovno, a najmanje jednom godišnje, putem svoje internet stranice, obavještavaju javnost o kriterijumima za naplatu troškova, kao i o stvarnom iznosu troškova koji se naplaćuju za ponovnu upotrebu informacija na godišnjem nivou.

Kriterijume za obračun dodatnih troškova ponovne upotrebe informacija na osnovu kojih organ vlasti određuje troškove iz stava 2 ovog člana, listu skupova podataka velike vrijednosti, kao i tehničke uslove za njihovu upotrebu propisuje Ministarstvo.

Pravo na žalbu

Član 39

Protiv rješenja o zahtjevu za pristup informaciji, odnosno obavještenja iz člana 30 ovog zakona podnosilac zahtjeva i drugo lice koje učini vjerovatnim svoj pravni interes u predmetu može izjaviti žalbu Agenciji, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja, odnosno obavještenja.

Žalba se može izjaviti i kada organ vlasti nije riješio po zahtjevu za pristup informaciji u roku propisanom ovim zakonom (ćutanje uprave).

Žalba se izjavljuje neposredno Agenciji.

Uz žalbu iz stava 1 ovog člana podnosilac zahtjeva i drugo lice koje učini vjerovatnim svoj pravni interes u predmetu dostavlja rješenje o zahtjevu za pristup informaciji, odnosno obavještenja iz člana 30 ovog zakona protiv kojeg izjavljuju žalbu, kao i predmetni zahtjev za slobodan pristup informacijama.

Uz žalbu iz stava 2 ovog člana, podnosilac zahtjeva i drugo lice koje učini vjerovatnim svoj pravni interes u predmetu dostavlja predmetni zahtjev za slobodan pristup informacijama, kao i dokaz da je taj zahtjev predat organu vlasti.

Protiv rješenja kojim je odbijen zahtjev za pristup informaciji koja sadrži podatke koji su označeni odgovarajućim stepenom tajnosti može se pokrenuti upravni spor.

Dejstvo žalbe

Član 40

Žalba na rješenje kojim se dozvoljava pristup informaciji ne odlaže izvršenje rješenja.

Postupanje prvostepenog organa po žalbi izjavljenoj Agenciji

Član 41

Nakon prijema žalbe iz člana 39 st. 1 i 2 ovog zakona, Agencija od organa vlasti koji je odlučivao po zahtjevu za pristup informaciji, odnosno zahtjevu za ponovnu upotrebu informacija, odnosno koji nije riješio po tom zahtjevu, traži izjašnjenje, koje je organ vlasti dužan da dostavi bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana.

Postupanje Agencije po žalbi

Član 42

Agencija je dužna da po žalbi donese rješenje u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak i dostavi ga podnosiocu žalbe, odnosno drugom licu koje učini vjerovlatnim svoj pravni interes u predmetu, u roku od 30 dana od dana prijema uredne žalbe.

Rješenje iz stava 1 ovog člana donosi organ upravljanja Agencije (u daljem tekstu: Savjet Agencije) i dostavlja ga organu vlasti.

Organ vlasti dužan je da postupi po rješenju iz stava 1 ovog člana bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako isto lice podnese više žalbi koje se zasnivaju na istom ili sličnom činjeničnom stanju i na istom pravnom osnovu protiv istog organa vlasti, Savjet Agencije o žalbama može riješiti jednim rješenjem.

Primjena određenih članova na ponovnu upotrebu informacija

Član 43

Odredbe čl. 21, 27, 28, 29, 36, 39, 40, 42, 46 i 47 ovog zakona, koje se odnose na postupak za pristup informacijama primjenjuju se i na postupak za ponovnu upotrebu informacija.

Nadležnosti Agencije

Član 44

Agencija, pored nadležnosti koje su propisane zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti:

- 1) vrši nadzor nad zakonitošću upravnih akata kojima se rješava o zahtjevima za pristup informacijama i preduzima zakonom propisane mjere;
- 2) vodi informacioni sistem pristupa informacijama i objavljuje katalog organa vlasti;
- 3) daje mišljenja u vezi primjene ovog zakona;
- 4) prati stanje u oblasti pristupa informacijama, daje predloge i preporuke za unapređenje stanja u oblasti pristupa informacijama;
- 5) donosi smjernice za primjenu pojedinih odredbi ovog zakona;
- 6) vrši nadzor nad primjenom ovog zakona i nadzor nad sprovođenjem izvršnih rješenja po zahtjevima za pristup informacijama;
- 7) izdaje prekršajni nalog i podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog povrede odredbi ovog zakona;
- 8) vodi i redovno ažurira evidenciju o svim odobrenim isključivim pravima za ponovnu upotrebu informacija;
- 9) provjerava opravdanost razloga za odobrenje isključivog prava na ponovnu upotrebu informacija;
- 10) vrši i druge poslove propisane ovim zakonom.

Ovlašćenja Savjeta Agencije

Član 45

Radi rješavanja po žalbi i vršenja nadzora nad zakonitošću upravnih akata po zahtjevima za pristup informacijama, odnosno zahtjevima za ponovnu upotrebu informacija, Savjet Agencije ima pravo da zahtijeva da mu organ vlasti dostavi kompletnu informaciju ili dio informacije kojoj se traži pristup, kao i druge informacije i podatke koji su potrebni za odlučivanje.

Organ vlasti i dužan je da, u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, dostavi Savjetu Agencije tačne i potpune podatke, kao i sve tražene informacije.

Informacioni sistem pristupa informacijama

Član 46

Radi praćenja stanja u oblasti pristupa informacijama Agencija vodi informacioni sistem pristupa informacijama, koji sadrži podatke o:

- 1) organima vlasti;
- 2) zahtjevima za pristup informacijama, po podnosiocima, organima vlasti, vrstama informacija i traženim načinima pristupa informacijama;
- 3) aktima organa vlasti po zahtjevima za pristup informacijama;

- 4) žalbama na akte po zahtjevima za pristup informacijama, po podnosiocima i organima vlasti;
 - 5) tužbama protiv rješenja o zahtjevima za pristup informacijama, po podnosiocima tužbi i tuženim organima vlasti;
 - 6) odlukama suda po tužbama na rješenja po zahtjevima za pristup informacijama;
 - 7) mjerama protiv organa vlasti zbog nepostupanja u skladu sa ovim zakonom.
- Sadržaj i način vođenja informacionog sistema iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obaveza dostavljanja akata i podataka

Član 47

Organi vlasti dužni su da Agenciji dostave podatke o podnescima, aktima i preduzetim mjerama iz člana 46 stav 1 ovog zakona, u roku od deset dana od dana njihovog podnošenja, odnosno sačinjavanja ili preduzimanja.

Izveštaj o stanju u oblasti pristupa informacijama

Član 48

Savjet Agencije dužan je da jednom godišnje podnese Skupštini Crne Gore izveštaj o stanju u oblasti pristupa informacijama.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o broju podnijetih zahtjeva za pristup informacijama i zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija po organima vlasti, odlučivanju u prvostepenom i drugostepenom postupku i upravnom sporu, analizu i ocjenu stanja u oblasti pristupa informacijama, kao i predlog mjera za unapređenje stanja u oblasti pristupa informacijama.

Pored obaveze iz stava 1 ovog člana, Savjet Agencije je dužan da podnese izveštaj Skupštini Crne Gore uvijek kad to Skupština zatraži.

Sudska zaštita

Član 49

Podnosilac zahtjeva za pristup informaciji ili ponovnu upotrebu informacija i drugo zainteresovano lice ima pravo da pokrene upravni spor protiv rješenja drugostepenog organa, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni spor.

Postupak po tužbi u vezi sa pristupom informaciji ili ponovnom upotrebom informacija je hitan.

Svaka stranka u upravnom sporu iz stava 1 ovog člana koji se pokreće zbog ćutanja uprave, snosi svoje troškove.

Zaštita zaposlenog

Član 50

Zaposleni u organu vlasti koji, savjesno vršeći dužnost, objelodani informaciju koja sadrži podatke o zloupotrebi ili neregularnosti u vršenju javne funkcije ili službenog ovlašćenja ne može se pozvati na odgovornost za povredu radne obaveze.

Izvršenje

Član 51

Kada organ vlasti koji je dužan da izvrši rješenje, ne izvrši rješenje u skladu sa članom 36 ovog zakona, Agencija po predlogu podnosioca zahtjeva za pristup informaciji, odnosno drugog lica koje učini vjerovatnim svoj pravni interes u predmetu, u roku od tri dana, donosi rješenje o izvršenju u kojem navodi kada je rješenje koje se izvršava postalo izvršno, vrijeme, mjesto i način izvršenja i dostavlja ga organu vlasti u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

U slučaju da organ vlasti ne izvrši rješenje o izvršenju iz stava 1 ovog člana, Agencija će taj organ prinuditi da ispuni obavezu izricanjem novčane kazne u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

IV. NADZOR

Nadzor Agencije

Član 52

U vršenju nadzora u skladu sa ovim zakonom Agencija je ovlašćena da, po službenoj dužnosti, kontroliše da li:

- organ vlasti objavljuje i redovno ažurira vodič za pristup informacijama u skladu sa članom 13 ovog zakona;
- je organ vlasti odredio službenika za pristup informacijama;
- organ vlasti objavljuje informacije u skladu sa članom 14 ovog zakona.

Agencija postupa i po inicijativama za pokretanje postupka nadzora u slučajevima iz stava 1 ovog člana i u drugim

slučajevima nepostupanja po ovom zakonu.

Kontrolori

Član 53

Nadzor iz člana 53 ovog zakona, Agencija vrši preko zaposlenih lica koja su za vršenje tih poslova određena aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije (u daljem tekstu: kontrolor).

Kontrolor može biti lice koje, pored opštih uslova propisanih zakonom, ispunjava i sljedeće uslove, i to da:

- 1) ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) ima pet godina radnog iskustva na poslovima u VIII nivou kvalifikacije obrazovanja;
- 3) ima opštu zdravstvenu sposobnost;
- 4) ima položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 5) nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje poslova nadzora u Agenciji.

U vršenju poslova nadzora iz stava 1 ovog člana kontrolori su samostalni.

Ovlašćenja kontrolora i obaveza organa vlasti

Član 54

U vršenju nadzora iz člana 53 ovog zakona, kontrolori imaju pravo da traže, odnosno izvrše uvid u informacije, podatke i dokumentaciju koji su predmet postupka nadzora.

Organi vlasti dužni su da dostave, odnosno omoguće uvid u tražene informacije, podatke i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana u roku koji im odredi kontrolor.

Zapisnik o izvršenom nadzoru

Član 55

O izvršenom nadzoru iz člana 53 ovog zakona sačinjava se zapisnik, u roku od 15 dana od dana izvršenog nadzora i dostavlja organu vlasti.

Na zapisnik iz stava 1 ovog člana organ vlasti može, u roku od osam dana od dana prijema zapisnika, podnijeti primjedbe Agenciji.

Agencija je dužna da na svojoj internet stranici objavljuje zapisnike o izvršenom nadzoru u dijelu koji se odnosi na proaktivno objavljivanje informacija iz člana 14 ovog zakona.

Obavješćavanje Savjeta Agencije

Član 56

Ako je kontrolor, zbog utvrđenih nepravilnosti u primjeni ovog zakona koje je konstatovao u zapisniku, naložio otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, o tome je dužan da obavijesti Savjet Agencije, bez odlaganja.

Izricanje mjera

Član 57

U vršenju nadzora iz člana 53 ovog zakona, kontrolor rješenjem može izreći sljedeće mjere:

- 1) narediti preduzimanje odgovarajućih mjera radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti;
- 2) zabraniti obavljanje radnji koje su sprovedene suprotno ovom zakonu;
- 3) predložiti preduzimanje mjera u cilju unapređenja rada organa vlasti.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Shodna primjena

Član 58

Na postupak i način vršenja nadzora, obaveze i ovlašćenja kontrolora i druga pitanja od značaja za vršenje nadzora shodno se primjenjuju propisi kojima se uređuje inspekcijски nadzor i upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

V. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji za organ vlasti

Član 59

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne sačini, ne objavi na svojoj internet stranici ili redovno ne ažurira vodič za pristup informacijama a najmanje jednom godišnje, odnosno u roku od 30 dana od dana promjene vrste informacija u njegovom posjedu i podataka od značaja za pristup informacijama (član 13 st. 1 i 3);
- 2) na svojoj internet stranici, na određenom i lako dostupnom mjestu, u mašinski čitljivom i otvorenom formatu, ne objavi informacije iz člana 14 stav 1 ovog zakona koje je dužan da objavi (član 14 stav 1);
- 3) ne omogući podnosiocu zahtjeva pristup informaciji ili njenom dijelu, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom (član 16);
- 4) ne omogući pristup informaciji ili dijelu informacije u slučajevima iz člana 17 ovog zakona kada postoji prevlađujući javni interes za njeno objelodanjivanje (član 20 stav 2);
- 5) podnosiocu zahtjeva ne izda ili ne dostavi odgovarajući dokaz da je primio zahtjev za pristup informaciji (član 21 stav 5);
- 6) ne postupi i po zahtjevu koji nije podniet na utvrđenom obrascu iz člana 22 stav 4 ovog zakona (član 22 stav 5);
- 7) u slučaju kada je zahtjev za pristup informaciji ili zahtjev za ponovnu upotrebu informacija nepotpun ili nerazumljiv zbog čega se po njemu ne može postupiti, bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva, ne pozove podnosioca zahtjeva da otkloni nedostatke u roku od osam dana od dan prijema poziva, ne uputi ga kako nedostatke da otkloni i ne upozori ga da će, ako to ne učini, njegov zahtjev biti odbijen (član 23 stav 2);
- 8) ne omogući pristup informaciji na način iz člana 24 stav 1 ovog zakona, za koji se podnosilac zahtjeva opredijelio ako zahtijevani način pristupa informacijama tehnički nije moguć (član 24 stav 2);
- 9) radi omogućavanja pristupa informaciji na način koji podnosilac zahtjeva želi, u slučaju kada je to moguće i primjereno, ne izvrši konvertovanje postojećeg formata informacije u elektronsku odnosno analognu formu (skeniranje, kopiranje) (član 24 stav 5);
- 10) ne omogući podnosiocu zahtjeva uvid u javni registar i javnu evidenciju u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva i da o tome ne sačini službenu zabilješku (član 25 stav 2);
- 11) ne objavi na svojoj internet stranici dozvole za ponovnu upotrebu informacija (član 26 stav 5);
- 12) ako bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema, ne dostavi organu koji je odredio tajnost podataka i o tome ne obavijesti podnosioca zahtjeva (član 29 stav 4);
- 13) u slučaju kada je informacija koja se zahtjevom traži već objavljena u skladu sa članom 14 ovog zakona, ne obavijesti podnosioca zakona, bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva, o mjestu na internet stranici ili portalu, na kojem je ta informacija objavljena (član 30);
- 14) odbije zahtjev za ponovnu upotrebu informacija zbog zaštite prava intelektualne svojine, a podnosioca zahtjeva ne obavijesti o nosiocu prava intelektualne svojine, ako je poznat, odnosno nosiocu licence od kojeg je organ vlasti dobio tu informaciju (član 33 stav 3);
- 15) ne dostavi tačnu i potpunu informaciju bez donošenja rješenja i bez naplate troškova iz člana 37 ovog zakona (član 34 stav 8);
- 16) o zahtjevu za pristup informaciji, odnosno ponovnu upotrebu informacija ne donese rješenje i ne dostavi ga podnosiocu zahtjeva, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva (član 35 stav 1);
- 17) ne donese i dostavi rješenje podnosiocu zahtjeva o zahtjevu u roku od 48 časova od časa podnošenja zahtjeva, ako se pristup informaciji traži radi zaštite života ili slobode lica ili se traže informacije koje se odnose na ugrožavanje ili zaštitu zdravlja stanovništva ili životne sredine, a naročito ako se traže informacije o emisijama u životnu sredinu (član 35 stav 2);
- 18) u slučaju iz člana 35 stav 3 ovog zakona u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva u pisanoj formi ne obavijesti podnosioca zahtjeva o produženju roka za rješavanje po zahtjevu i razlozima za produženje roka (član 35 stav 4);
- 19) ne izvrši rješenje kojim se dozvoljava pristup informaciji dostavljanjem tačne i potpune informacije ili njenog dijela, u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja podnosiocu zahtjeva, odnosno u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka, ako su oni rješenjem određeni (član 36);
- 20) podnosilac zahtjeva bude snosio troškove, za koju je utvrđeno da je organ vlasti nije objavio u skladu sa članom 14 stav 1 ovog zakona (član 37 stav 7);
- 21) redovno, a najmanje jednom godišnje, putem svoje internet stranice, ne obavještavaju javnost o kriterijumima za naplatu troškova, kao i o stvarnom iznosu troškova koji se naplaćuju za ponovnu upotrebu informacija na godišnjem nivou (član 38 stav 4);
- 22) ne dostavi Savjetu Agencije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva, iz člana 45 stav 1 ovog zakona, tačne i potpune podatke, kao i sve tražene informacije (član 45 stav 2);
- 23) ne dostavi Agenciji podatke o podnescima, aktima i mjerama iz člana 46 stav 1 ovog zakona, u roku od 10 dana od dana njihovog podnošenja, odnosno sačinjavanja ili preduzimanja (član 47);
- 24) pozove na odgovornost zaposlenog koji, savjesno vršeći dužnost, objelodani informaciju koja sadrži podatke o zloupotrebi ili neregularnosti u vršenju javne funkcije ili službenog ovlašćenja (član 50);
- 25) ne dostavi, odnosno ne omogući uvid u tražene informacije, podatke i dokumentaciju koji su predmet postupka nadzora, u roku koji odredi kontrolor (član 54).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za izradu vodiča za pristup informacijama

Član 60

Vodiče za pristup informacijama, u skladu sa ovim zakonom, organi vlasti sačinije i na svojoj internet stranici objaviti u roku od 30 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 61

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG”, br. 44/12 i 30/17), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 62

Postupci za pristup informacijama i ponovnu upotrebu informacija koji su započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po Zakonu o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG”, br. 44/12 i 30/17).

Prestanak važenja

Član 63

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG”, br. 44/12 i 30/17).

Stupanje na snagu

Član 64

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

Broj: 23-3/25-8/26

EPA 484 XXVIII

Podgorica, 27. decembar 2025. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.